

Rasim Özdenören (1940-2022)

Özdenören, ilk ve orta öğrenimini Kahramanmaraş, Malatya, Tunceli gibi Güney ve Doğu illerinde tamamlamıştır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni ve İstanbul Üniversitesi Gazetecilik Enstitüsünü bitirdikten sonra Devlet Planlama Teşkilatında uzman olarak çalışan Özdenören, 1970 yılında araştırma amacıyla ABD'ye giderek çeşitli eyaletlerde iki yıl kadar kalmıştır. 1975 yılında Kültür Bakanlığı Bakanlık Müşavirliği görevine getirilmiş; aynı Bakanlıkta bir yıl da müfettiş olarak çalışmıştır. 1978'de istifa ederek ayrıldığı devlet memurluğuna bir süre sonra geri dönmüştür. 23 Temmuz 2022'de tedavi gördüğü Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde vefat etmiştir. Mezarı Eyüpsultan Cülus Yolu üzerinde bulunan Mihrişah Valide Sultan Külliyesi haziresindedir.

Rasim Özdenören'in, Türk edebiyatında adını duyurmaya başladığı yıllarda; köy romancılığının etkisi azalmaya, varoluşçu yazarların etkisiyle artmaya başlamıştı. Dönemin eserlerinde rastlanan ağırlıklı Batılı anlayışın aksine Özdenören, öykülerini çocukluğundan itibaren Anadolu'nun köy ve kasabalarında edindiği izlenimlerden yararlanarak ayrıntılı betimlemelerle ve insanın evrensel yanlarını öne çıkararak yazmıştır.

İlk gençlik yıllarından itibaren edebiyata ilgili bir arkadaş grubuna dahil olan Özdenören, bu grubun içinde sonraki yıllarda şekillenecek edebî kişiliği için önemli bir zemin bulmuştur. Özdenören'in okumaları ve edebî ilgileri büyük oranda bu arkadaş grubunda şekillenmeye başlamış; sonraki yıllarda tanıştığı Sezai Karakoç'un etkisiyle de bir bütünlük kazanmıştır.

Özdenören'in Amerika'da iki yıla yakın bir süre kalarak çağdaş dünyanın önemli merkezlerinden birini tanınması, eserlerine olumlu şekilde yansımıştır. Öykülerinde yerli olmak nedir, bu nasıl gerçekleştirilir, sorularına cevap aramış; hikâyelerinin kahramanlarını, gerçek hayattan almaya çalışmıştır.

İslami kimliğiyle tanınan bir öykücü olmasına rağmen eserlerinde, inandığı şeyleri okuyucusuna dayatmamaya özen göstermiş; vermek istediği mesajı öyküyü zara vermeden, akışı ve yapıyı bozmadan anlatmaya çalışmıştır. Anlatımında dili ustalıkla kullanmış; yer yer şiirsel ifadelerle de yer vermiştir.

Çok Sesli Bir Ölüm ve Çözülme adlı hikâyeleri, televizyon filmlerine uyarlanmış; bunlardan ilki, Uluslararası Prag Televizyon Filmleri Yarışması'nda jüri özel ödülünü almıştır.

İsmi Türkiye edebiyatının önemli yazarından alan Esenyurt Rasim Özdenören İlkokulu, 2022-2023 Eğitim Öğretim yılının ikinci döneminde faaliyete başlamıştır.

Ödülleri:

- 1978: İki Dünya kitabıyla Türkiye Millî Kültür Vakfı'nın Fikir Dalında Jüri Özel Ödülü
- 1984: Denize Açılan Kapı kitabı ile Yazarlar Birliği'nin Yılın Hikâyecisi Ödülü
- 1986: Ruhun Malzemeleri kitabı ile Türkiye Yazarlar Birliği'nin Deneme Ödülü
- 2008: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Dil Kurumu, RTÜK'ün iştirakiyle düzenlenen Karaman Türk Dili Ödülü kapsamında "Türkçeyi Güzel ve Doğru Kullanan Edebiyatçı" Ödülü
- 2009: TBMM Üstün Hizmet Ödülü
- 2015: Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
- 2016: Star gazetesinin düzenlediği Necip Fazıl Kısakürek Saygı Ödülü
- 2018: Bayburt Üniversitesi'nin düzenlediği 2. Dede Korkut Ödülleri kapsamında Özdenören'e "Bilge Adam Ödülü"

Kaynak:

https://tr.wikipedia.org/wiki/Rasim_%C3%96zden%C3%B6ren